

V OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA ARCHIWISTÓW I HISTORYKÓW „*Educare necesse est...* — Rzeczpospolita małych ojczyzn”, Warszawa, 30 czerwca–1 lipca 2021 r.

30 czerwca (środa)

10.00 OTWARCIE KONFERENCJI

**10.30–12.00 PANEL: HISTORIA „NASZEJ MAŁEJ OJCZYZNY”, CZYLI MIEJSCE, ROLA I ZNACZENIE HISTORII
LOKALNEJ I REGIONALNEJ**

10.30–10.45 Historia regionalna skarbnicą wzorców osobowych i postaw patriotycznych — dr hab. **Jolanta Załączny**, prof. AFiB (Akademia Finansów i Biznesu Vistula, Instytut Historii)

10.45–11.00 Zbudować tożsamość Mazowszanina. Znaczenie historii lokalnej oraz pomysły na nauczanie regionalistyczne o Mazowszu (na poziomie szkoły podstawowej) — **Krzysztof Łukawski** (Akademia Finansów i Biznesu Vistula, Instytut Historii)

11.00–11.15 „Dzieje bajeczne łącznej”. O historiograficznym powielaniu mitów w tworzeniu historii lokalnej i jej nauczaniu — dr **Robert Jop** (Archiwum Państwowe w Lublinie)

11.15–11.30 Rola i znaczenie akcji „II Most” oraz „III Most” w historii Polski i regionu — dr hab. **Anna Pachowicz**, prof. PWSZ (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie)

11.30–11.45 „Więcej znaczy worek szczęścia niż złota” — wychowanie moralne dzieci w świetle ethnohistorycznych źródeł (z północnego Mazowsza) — dr hab. **Bożena Józefów-Czerwińska**, prof. AFiB (Akademia Finansów i Biznesu Vistula, Instytut Historii)

11.45–12.00 Małe historie, lokalne wydarzenia w cyfrowym wydaniu — wirtualna podróż z portalem przystanekhistoria.pl — dr **Rafał Leśkiewicz** (Instytut Pamięci Narodowej w Warszawie)

PRZERWA (10 min.)

12.10–13.40 PANEL: HISTORIA LOKALNA I REGIONALNA W EDUKACJI SZKOLNEJ

12.10–12.25 Nowoczesny podręcznik historii lokalnej dla uczniów szkół podstawowych — **Karol Jacek Stachelski** (Stowarzyszenie na Rzecz Integracji i Promocji Powiatu Kolneńskiego)

12.25–12.40 Mazowsze — nie tylko Warszawa i Radom. Dzieje Iłży jako przyczynek do edukacji regionalnej w szkole podstawowej. Tożsamość ucznia w małym mieście — **Ernest Nowak** (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Wydział Historyczny)

12.40–12.55 Stan wojenny w świadomości lokalnej młodzieży szkolnej w 40. rocznicę jego wprowadzenia — dr **Paweł Glugła** (badacz niezależny)

12.55–13.10 „Śmierć naszym wybawieniem” — czyli o inskrypcjach i roli Izby Pamięci IPN Strzelecka 8 w edukacji regionalnej — dr **Marta Milewska** (Oddziałowe Biuro Badań Historycznych IPN w Warszawie, Akademia Finansów i Biznesu Vistula, Instytut Historii)

13.10–13.25 Źródła do dziejów Szkoły Podstawowej w Łochowie w edukacji historyczno-regionalnej — **Piotr Książniakiewicz** (Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Łochowie)

13.25–13.40 Wykorzystanie źródeł do powstania listopadowego z zasobu Archiwum Państwowego w Lublinie jako przykład edukacyjnej roli archiwów państwowych w kształtowaniu wiedzy o historii regionu — **Edyta Targońska** (Archiwum Państwowe w Lublinie)

PRZERWA (20 min.)

**14.00–16.00 PANEL: ŹRÓDŁA ARCHIWALNE DO HISTORII LOKALNEJ I REGIONALNEJ — CHARAKTERYSTYKA I
MOŻLIWOŚCI ICH PRAKTYCZNEGO WYKORZYSTANIA**

14.00–14.15 Jakie archiwalia wybrać? Źródła do dziejów regionu na przykładzie materiałów z zasobu Archiwum Państwowego w Bydgoszczy Oddział w Inowrocławiu — dr **Dariusz Chyła** (Archiwum Państwowe w Bydgoszczy Oddział w Inowrocławiu)

14.15–14.30 Czarownice, partacze, patrycjusze i inne tajemnice osady wśród trzciny i bagien, czyli możliwości działań popularyzacyjno-edukacyjnych na przykładzie historii dzielnicy Torunia — **Mokre w świetle archiwaliów** — dr **Mateusz Superczyński** (Archiwum Państwowe w Toruniu)

14.30–14.45 Akta sejmikowe z ksiąg grodzkich chełmskich jako materiał do badań nad działalnością samorządową chełmskich rodzin szlacheckich — na przykładzie rodziny Orchowskich w XVII w. — dr **Bartosz Staręgowski** (Archiwum Państwowe w Lublinie)

14.45–15.00 Europa i ziemie polskie w korespondencji Elizy z Branickich Krasińskiej — prof. dr hab. **Alicja Kulecka** (Wydział Historii Uniwersytetu Warszawskiego)

15.00–15.15 W jakich archiwach prowadzić kwerendę? Źródła archiwalne do dziejów Mazowsza Północnego w okresie porozbiorowym i latach II RP (1795–1939) — prof. dr hab. **Janusz Szczepański** (Akademia Finansów i Biznesu Vistula, Instytut Historii)

15.15–15.30 Telegramy patriotyczne — zapomniany duch niepodległości jako źródło do historii Wielkopolski — **Rafał Openkowski, Jakub Michalik** (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Wydział Nauk Historycznych)

15.30–15.45 „Gazeta Nowska” jako źródło do dziejów Nowego w latach 1919–1939 — **Rafał Openkowski** (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Wydział Nauk Historycznych)

15.45–16.00 Źródła archiwalne dotyczące powstań śląskich w wersji online- portal Powstańcy Śląscy jako przykład tematycznego zbioru dedykowanego edukacji i popularyzacji zbiorów — dr **Aleksandra Starczewska-Wojnar** (Archiwum Państwowe w Opolu)

DYSKUSJA

1 lipca (czwartek)

**9.00–10.30 PANEL: ŹRÓDŁA ARCHIWALNE DO HISTORII LOKALNEJ I REGIONALNEJ — CHARAKTERYSTYKA I
MOŻLIWOŚCI ICH PRAKTYCZNEGO WYKORZYSTANIA**

9.00–9.15 Kontekst polityczny małżeństw Piastów mazowieckich z pannami pochodzącymi z możnowładczych polskich rodów — **Jan Jeż** (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie)

9.15–9.30 Wydarzenia czasu pierwszej wojny światowej oraz wojny o granice na terenie Gminy Boguchwała według zachowanych materiałów archiwalnych — **Anna Owczarska-Ożóg** (badacz niezależny)

9.30–9.45 Materiały archiwalne do dziejów getta warszawskiego jako przykład źródeł do historii małej ojczyzny — **Marta Jaszczyńska** (Archiwum Państwowe w Warszawie)

9.45–10.00 Zapomniani Polacy z Kresów Wschodnich II RP z terenu Obwodu AK Gródek Jagielloński pod Lwowem — zesłańcy, ekspatrianci — obecni mieszkańcy Opolszczyzny ratujący Żydów podczas okupacji niemieckiej — **Janusz Oszytko** (Wydział Archiwalny Delegatury Instytutu Pamięci Narodowej w Opolu)

10.00–10.15 Archiwalia polonijne obwodu odeskiego: źródła nieznane lub mało znane — **Julia Grozna, dr Niko Rergo** (Archiwum Państwowe Obwodu Odeskiego)

10.15–10.30 Źródła do badań nad historią Bolesławca przed 1945 r. — zarys problematyki — **Dariusz Gołębiowski** (Uniwersytet Wrocławski, Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych)

PRZERWA (10 min.)

10.40–11.40 I. SESJA EKSPERCKA

Radosław Poboży (kustosz w Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej)

Dokumentacja filmowa w Archiwum AIPN jako źródło do badania historii lokalnej – opracowanie, interpretacja, wykorzystanie w projektach edukacyjnych

Daniel Siemiński (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Szkoła Podstawowa im. Marii Skłodowskiej-Curie w Ruściu)

Historia regionalna w szkole — obowiązek, a może jednak przyjemność?

Marzena Kołakowska (Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli Wydział w Ciechanowie, Szkoła Podstawowa im. Janiny Sieklickiej w Czernicach Borowych)

Wokół dworku w Chojnowie – edukacja, rozwój i integracja lokalnej społeczności

PRZERWA (10 min.)

11.50–13.30 PANEL: ŹRÓDŁA ARCHIWALNE DO HISTORII LOKALNEJ I REGIONALNEJ — CHARAKTERYSTYKA I MOŻLIWOŚCI ICH PRAKTYCZNEGO WYKORZYSTANIA

11.50–12.05 Dlaczego materiały zgromadzone w Archiwum Stanisława Jankowskiego ps. „Agaton” warto wykorzystać w lekcjach o powojennej odbudowie Warszawy — **Rafał Sztarski** (Archiwum Akt Nowych)

12.05–12.20 Wizyta Jana Pawła II w Trójmieście w czerwcu 1987 r. w świetle materiałów Służby Bezpieczeństwa — charakterystyka i możliwości praktycznego wykorzystania — **Elżbieta Strehlau** (OA IPN w Gdańsku)

12.20–12.35 „Tak malować nie chcę i nie będę”. Sądccy malarze w świetle źródeł archiwalnych z zasobu Archiwum Narodowego w Krakowie Oddział w Nowym Sączu — historia nie tylko regionalna — **Agnieszka Filipek** (Archiwum Narodowe w Krakowie Oddział w Nowym Sączu)

12.35–12.50 Poezja i muzyka jako doskonałe źródło w edukacji regionalnej i historii lokalnej — **dr Agnieszka Bednarz** (Badaczka niezależna)

12.50–13.05 Internet to My! Media społecznościowe jako narzędzie promocji archiwów — **Paweł Czerniszewski** (Instytut Pamięci Narodowej w Warszawie)

PRZERWA (20 min.)

13.30–15.30 II. SESJA EKSPERCKA

Małgorzata Glinka (Polsko-Niemiecka Szkoła Spotkań i Dialogu im. Will'ego Brandt'a w Warszawie)

Moja dzielnica, moja ulica — Warszawa

Michał Hryciuk (Szkoła Podstawowa nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Siedlcach)

Siedlce wczoraj i dziś

Ireneusz Gajek (Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Krasnem)

Krasne — niewielka miejscowość z wielką historią

Julita Gredecka (Szkoła Podstawowa Przymierza Rodzin im. Jana Pawła II nr 112 w Warszawie)

Edukacja regionalna- z pamiętnika praktyka

Iwona Moczydłowska (Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli Wydział w Siedlcach)

Stawiam na WebQuest

Anna Czajka (Archiwum Główne Akt Danych — Centralne Laboratorium Konserwacji Archiwaliów)

Archiwum rodzinne w pudełku — jak bezpiecznie przechowywać nasze pamiętki?

DYSKUSJA I ZAMKNIĘCIE KONFERENCJI